

Költészet napi megnyitó Szentendrén

A költészet napja országos eseménysorozatának idei megnyitóját csütörtökön rendezték meg Szentendrén a Pest megyei művelődési központban. Nagy Gáspár, a Magyar Írók Szövetségének titkára mondott beszédet, majd ismert művészek adtak irodalmi műsort Baranyi Ferenc József Attila-díjas költő közreműködésével.

Április 11-e, József Attila születésének napja, a magyar líra ünnepe alkalmából a költészetnek szentelt ren-

dezvényeket tartanak ország-szerte. A megyék, a városok, a kisebb települések művelődési központjaiban irodalmi esteken szövegezték meg klasszikus és mai költészetünk jelentős alkotásait, a középiskolákban rendhagyó irodalmi-órákat tartanak.

A Művelt Nép Könyvtárszövület Vállalat az idei költészet napi rendezvénysorozat keretében csaknem harminc író-olvasó találkozót rendez. (MTI)

MESZÖV-megbeszélés

A Fogyasztási Szövetkezetek Csongrád megyei Szövetsége tegnap, csütörtökön elnökségi ülést tartott Szegeden. Előterjesztést hallgattak meg a szövetkezeti kereskedelem feladatairól. 1982-re a fő cél kereskedelmi tevékenység hatékonyságának növelése: az elnökség tagjai ennek lehetőségeit kutatták. A SZÖVOSZ elnökségének jelentése alapján beszámoló hangzott el az energiagazdálkodás helyzetéről, valamint a szövetkezetek tavaszi gyűléseinek tapasztalatairól.

Egy életmű és négy város

Állandó Buday György-kiállítás nyílt a múzeumban

Kolozsvár, Szeged, Róma, London — ez az a négy európai város, amely színtere és meghatározó közege volt a hetvenöt éve született Buday Györgynek.

Kolozsvárott, a Kőkeret utca 27. számú házban született 1907. április 7-én. A szülőház fotójával indul az állandó kiállítás, amely a születésnap tiszteletére tegnap, csütörtökön délután nyílt meg a szegedi Móra Ferenc Múzeumban. Családi fényképek, ifjúkori rajzok vezetik be a kolozsvári éveket. Buday nyolcévesen, az első világháború élményeinek hatására a Háború címmel verset, rajzos kísérletet tett benyomásai rögzítésére. Ennek két lapja is jelzi művészi tájékozódásának első lépéseit. Azok az újságcikkek zárják a kolozsvári éveket, melyek első, 1924-ben, a református kollégiumban rendezett kiállítását méltatták.

Szeged nemcsak élete második helyszíne, de tulajdonképpen a tájékozódás legfontosabb terepe, a pálya meghatározó élményeinek és az első sikereinek városa. 1924 őszén érkezik ide a Buday család, itt talál rá legfontosabb és meghatározó műfajára, a fametszésre, itt éli ki szervező tehetségét a Bethlen Gábor körben, az agrárszövetkezeti mozgalomban, majd a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiumában. Ezekhez a csoportokhoz

kötődnek életre szóló barátságai Hont Ferencsel, Radnóti Miklóssal, Ortutay Gyulával, Baróti Dezsővel. Korabeli fotók láthatók az első nagy sikerű fametszessorozat, a Boldogasszony búcsúja mellett. A grafikák sorát fotók, Radnóti kezével jegyzett újságkivágások, dedikált verskéziratok, Németh László, Sárközi György, Tamási Áron-levelei teszik teljessé. Nem véletlenül a szegedi anyag a leggazdagabb, a legteljesebb. Buday szegedi évei alatt alapozta meg immár világhírű grafikai művészetét, itt teljesítette ki szerzteagazó és sokszínű elméleti és szervezői munkásságát.

A római Kolosseum fotója jelzi a 36-os olaszországi grafikai ösztöndíj helyszínét. Rómában az antik emlékekkel kerül szoros kapcsolatba, amelyek termékenyítőleg hatnak művészetére.

Az újabb, s immár végleges otthon London jelenti számára, 1937-től él Anglia fővárosában. A kiállított anyag fotói, újságcikkei, metszetei, elméleti tevékenységének dokumentumai, levelei bizonyítják sokszínű pályáját. Bemutatják a tárlókban Atheni Timon lapjait, a London hangjai címet viselő kisgrafikai sorozatát és néhány metszetet a magyar költők panteonjából. Látható 1947-es budapesti kiállításának meghívója, s

az az interjú, amelyet akkor a Délmagyarországnak adott. Kétszer töltötte be a londoni Magyar Intézet igazgatói tisztét. Egy fotó bemutatja egy park közepén épült, hat-szögletű üvegfalú műteremházát, több kép az idős, hófehér oldalszakállas művész. Egy 1968. november 16-án keltezett postai lapon többek között így írt haza: „A napokban egy Kass János nevű szegedi születésű grafikkal volt hosszú telefonbeszélgetésem. Rendes embernek látszik, különböző érdekes tervei vannak.” Ez a Kass János, — aki azóta meglehetősen hírhedt — a Magyar Györggyel, és a kortárs magyar képzőművészet kiemelkedő alakja — mondott megnyitó beszédet a tegnapi ünnepi eseményen. Az állandó kiállítás gazdag anyagának jelentős részét a grafikus húga, dr. Buday Margit nyugdíjas főorvos bocsátotta a múzeum rendelkezésére. A kiállítást nagy gondossággal és szakértelemmel Lengyel András muzeológus rendezte. A megnyitón többek között ott volt Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese és Papp Gyula, a városi tanács elnöke.

Ezt követően a múzeum dísztermében levetítették Kass János Dilemmák című, Angliában készített elektronikus filmjét, melynek a londoni premier után ez volt magyarországi ősbemutatója.

Nyugdíjakra 2,5 milliárd évente

Tanácskozott az SZMT elnöksége

Tegnap, csütörtökön délután ülést tartott a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának elnöksége. A testület tagjai több fontos kérdést tekintettek át. Többek között a szervezési és káderosztály jelentését értékelték, a szakszervezeti csoportok tevékenységéről, az üzemi demokrácia továbbfejlesztéséről, a szakszervezeti bizalmiak képzéséről és tájékoztatásuk helyzetéről. Ezután az Építők Szakszervezete megyei bizottságának előterjesztését tárgyalták meg, hogy milyen jellemzői vannak a szocialista munkaszervezeteknek, a lakásépítés, fenntartás és felújítás területén. A tömegpolitikai oktatás feladatairól is tájékoztatták majd tudomásul vették a Csongrád megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság elmúlt évi bevételéről és kiadásairól készített előterjesztést.

Ez utóbbi téma önmagában is érdekes, hiszen minden állampolgárt érint, száz-ezreket pedig közvetlen közelebről is. Kiderült ebből az összegezésből, hogy amíg

1975-ben a társadalombiztosítási kiadások összege 1,7 milliárd forint volt meglehetősen, tavaly ennek több mint a kétszeresére növekedett, 3,6 milliárd forintot fizettek ki különböző címeken. Erdemes itt megemlíteni, hogy a társadalombiztosítás bevételei mindössze 2,3 milliárd forintra rúgnak a megyében. A különbözetet több mint egy és egy negyed milliárdot az állami költségtérítésből fedezik.

Húsznál is több címen fizetnek valamilyen juttatást a biztosítottaknak. Közöttük említést érdemel a családi pótlék, amely 7,9 százalékkal növekedett a tavalyelőttihez képest, s meghaladta a félmilliárd forintot. A megyében majd ezerrel emelkedett az igényjogosultak száma, s így 41 ezer 580 kisgyermek után fizetnek családi pótlékot.

Az igaz, hogy a családi pótlékra kifizetett összeg növekedett, de ez mégsem jelentette azt, hogy az elmúlt esztendőben több kisgyermek született volna, mint a megelőző években. Ezt bizonyítja az is, hogy tavaly 4 százalékkal keve-

sebb pénzt kellett gyermekgondozási segélyre kifizetni, mint korábban. Jelenleg gyere-re 156,5 millió forintot fizet a társadalombiztosítási igazgatóság.

Akik betegek, vagy balesetet szenvednek, táppénzben részesülnek. Több mint 262 millió forintot fizettek ki ilyen címen. Részletesen felsorolták azokat a kiadásokat is, amelyeket gyógyászati segédeszközökre, gyógyfürdőkre, különféle szociális támogatásra adtak. S ha itt is összeadnánk a juttatásokat, százmillióssal jönnének ki.

A megyei társadalombiztosítási kiadásainak majd kétharmadát a nyugdíjösszegek jelentik. A múlt évben is jelentősen, 8,9 százalékkal (200 millió forinttal) növekedett a nyugdíjak összege. Csongrád megyében a nyugdíjasok létszáma 92 ezer 800 fő. A nyugdíjak átlaga egyre inkább javul: a tavalyelőtti 3215 forintról a múlt évben már 3382 forintra növekedett. Nyugdíjakra majdnem 2,5 milliárd forintot fizettek ki Csongrád megyében az elmúlt évben.

Húsz tanácskozási központban

Véleménycsere a tömegközlekedésről

Legutóbb 1977-ben volt alkalom Szeged lakóinak arra, hogy megismerkedjenek a város tömegközlekedését hosszabb távra meghatározó fejlesztési elképzelésekkel, s elmondhassák a maguk észrevételeit is — olyan fórumokon, amelyek a nyílt várospolitikai jegyében ösztönözték és kötetlen vitákra, kétoldalú véleménycsere adtak módot: a lakókörzeti tanácskozási központokban. Az öt évvel ezelőtti tömegközlekedési fórumok tapasztalatait is összegző és felhasználó akkori tanácsúli határozata máig érvényes alapelveket fogalmazott meg — egyebek között a közlekedési vállalatok közötti munkamegosztásról, a munkásszállító és gyorsjáratok beállításáról, a tömegközlekedés javítását szolgáló útpolitikáról, a forgalomirányítói rendszer korszerűsítéséről.

Hol tartunk most, milyen lehetőségei vannak a városi tanács forgalomszervezőinek, a közreműködő vállalatoknak az utazási igények és a forgalmi rend összehangjának megteremtésében — lényegében ezek lesznek a fő kérdései az idén ismét megrendezendő tanácskozási sorozatnak. A város húsz lakókörzetében április 13. és 27. között a tanács vb

építési és közlekedési osztályának munkatársai, a Szegedi Közlekedési Vállalat és a Volán képviselői találkoznak az érdeklődő szegediekkel. (Az anketók helyéről, idejéről előzetesen hírt adunk majd lapunkban is.) A tanácskozási központokban rendezendő fórumozat célja kettős: egyrészt a városlakók tájékozódhatnak a város egészének tömegközlekedési rendszeréről, a fejlesztési elképzelésekről, másrészt a szakmai felelősök is lemérhetik eddigi tevékenységük hasznát, tapasztalatokat, véleményeket gyűjthetnek — későbbi feladatokra, hasznosításra.

A gazdasági érdekek és az utazási igények egyensúlyáról, a zsúfoltság feloldásáról és a kihasználatlannul futó kocsik ésszerű át-csoportosításáról, a járműpark korszerűsítéséről, az utazás kulturáliságának egyik fontos feltételéről: az utak állapotáról, az ótnapos munkahéti közlekedési határsáiról, a lépcsőzetes munkakezdés szükségességéről is szó lesz egyebek között a tanácskozási központok anketáiban. A rendezvénysorozat első napján, április 13-án, kedden, a kora esti órákban két helyen is: 17 órakor a Móra Ferenc Szakmunkásképző Intézetben (a Tolbuhin sugárút 84-ben) a 14-es számú tanácskozási központban, este hat órakor pedig a kiskundorozsmai ügyfélszolgálati irodában (Negyvennyolcas utca 10.), a 20-as körzetben várják a közlekedésszervezők az érdeklődő szegedieket.

Képzőművészeti kiállítás

Egy évtizedes szünet után országos képzőművészeti kiállítás nyílt csütörtökön a Műcsarnokban. A tárlaton — tíz teremben — a legutóbbi három év terméséből válogatott 135 festmény, 96 grafika, két tüzdománc kompozíció, 110 szobor és egyéb plasztika, valamint 54 érem és plakett látható.

A magyar festészet, grafika és szobrászat legújabb eredményeit reprezentáló tárlatot Tóth Dezső művelődési miniszterhelyettes nyitotta meg. Egyebek között szöveg arról, hogy az országos kiállításoknak a magyar képző- és iparművészet történetében régi hagyományává.

A most megnyílt kiállításnak alapvető elve végül is kinthető meg. (MTI)

a művelődéspolitikai és a művészetpolitika által vallott nézet: társadalmi életünk, valóságunk és a képzőművészet viszonyának a realizmus kritériuma szerinti minősítése, annak szem előtt tartása, hogy a festészet, a szobrászat, a grafika, hogyan, milyen mértékig, milyen színvonalon képes tükrözni és ennek révén támogatni a szocializmust építő mai Magyarország emberi, társadalmi, nemzeti helyzetét, karakterét és törekvéseit. A kiállítás nemcsak a közönségnek kínál élményt, hanem a művészeknek is, viszonyítási alkalmat, tapasztalatot nyújt a művészettörténetnek és támpontot ad a művészetkritikának.

Termelők, fuvarozók és vásárlók

Egy érdekes kezdeményezésnek lehettek résztvevői azok a szakemberek, akik tegnap, csütörtökön elmentek a Volán szegedi központjának klubtermébe. Ott a közlekedési vállalat, valamint a Felsőbabádi Állami Gazdaság (Ócsa) közös szervezésében termékbemutatót tartottak a gazdaság által készített és forgalmazott mezőgazdasági és építőanyag-ipari termékekből.

Dr. Benedék Tibor, a Volán vállalat forgalmi és kereskedelmi igazgatóhelyettese bevezetőjében elmondta, hogy keresik az új lehetőségeket, szeretnének kezdeményezni, alkalmazkodni a piaci viszonyokhoz. Az egyszerű képlet valahogy így néz ki: a gyártó vállalat előállítja termékét, a fuvarozó pedig elszállítja azt a megrendelőhöz. A Volán szegedi vállalatának teherautói állandóan futnak az ország minden tájára és vissza. Nyilvánvaló, hogy az a hasznos, gazdaságos, ha visszafelé is hoznak valamit. Az ócsai területi mezőgazdasági termékeket és építőanyagokat (elsősorban kavicsot és sódert) hozhatnak. Ők vállalják a közvetítőt, a raktározót és a fuvarozót. Szegeden megfelelő elosztó tranzitraktárral rendelkeznek s akár 24 órán belül elvisszik a kívánt helyre mindazokat a termékeket, árucikkeket, amelyeket

a helybeli és a környékbeli megrendelők igényelnek.

Az állami gazdaság igazgatója, Vezekényi Ferenc arról tájékoztatta a résztvevőket, hogy 4400 hektáron gazdálkodnak, s több mint 400 millió forint termelési értéket állítanak elő. Szántóföldjükön takarmányt termelnek, s ennek segítségével szarvasmarhát és sertést tenyésztnek. Nagy mennyiségben nevelnek vadlibákat és azokat földolgozva exportra értékesítik. Hasonlóképpen jelentős a fácaöntvényesztésük. Érdekes volt az a megjegyzés az igazgatónak, hogy szívesen főiajanlják a szegedi és a környékbeli boltoknak — ha ezt kéri, hogy szállítanak főipucolt fát. Foglalkoznak még igen nagy területen gyümölcsstermeléssel, s egyre ismertebbé válik szőlészetük és borászatuk. Be is mutatták legújabb desszert-boraikat, és egy újszerű „Kincses keserű” elnevezésű üdítő italukat.

Elmondta az igazgató, hogy most bővítik kavicsbányájukat, és áttérnek a mélyművelésre, s így a 12-13 méteres mélységről még kitűnőbb szemcseszerkezetű kavicsot hoznak a felszínre. Mai ebben az évben 150 ezer köbméterrel többet kínálnak a vásárlóknak. A vásárhelyi CSOMIEP eddig is jó partnerük volt, s remélik, hogy továbbra is az marad, sőt szívesen kielégítik

más építőipari vállalatok, szövetkezetek, magánépítkezők igényeit is. A Volán vállalat pedig azt igéri, hogy gyorsan — a visszafuvar előnyeit fölhasználva — a megrendelő helyre szállítja.

Úgy tűnt ezen a tanácskozáson, bemutatón, hogy valami megmozdult olyan irányban, hogy nem az „eladó az úr”, hanem a vevő. Minden bizonnyal gazdasági fejlődésünknek is ebbe az irányba kell tendálnia. S ha ez a kezdeményezés, amelyet a Volán szegedi vállalat és a Felsőbabádi Állami Gazdaság „forszíroz”, bevállal, annak csak a megrendelők, a felhasználók, s fogyasztók láthatják hasznát.

G. I.

Éneklő úttörők

Kétévenként rendezik meg az éneklő rajok országos találkozóját. Tegnap, csütörtökön a kora esti órákban Szentes főterén ötödik alkalommal nyitotta meg a szervező Molnár Kozma Erzsébet, a Magyar Úttörők Országos Szövetsége titkára. Mintegy 600-an érkeztek az ország tizenkilenc megyéjéből és a fővárosból az éneklő rajok, akik ma pénteken az ifjúsági és műve-

lődési házban lépnek pódiumra a kiváló szakemberekből álló zsűri előtt. A legsikeresebben szereplő együttesek este 6 órakor gálaműsor keretében a Tóth József színházteremben mutatkoznak be. Holnap, szombaton délelőtt a város általános iskolái látják vendégül őket, a pedagógusok pedig szakmai tanácskozáson értékelik a találkozói eredményeit.